

Leer van de vijgenboom

DATUM	13 & 14 november 2021
VOORGANGER	Josephine van Pampus
LEZINGEN	Daniël 12;1-3
EVANGELIE	Marcus 13;24-32

OVERWEGING

Met de lezingen van vandaag in gedachten, loopt deze week het lied van Unit Gloria als een oorwurm door mijn hoofd. Ergens eind jaren 60. The last seven days. De Eeuwige overziet zijn schepping in tranen, en Hij roept – of nee, misschien is het anders, bedenk ik me nu, misschien fluistert de Eeuwige het wel, bijna sprakeloos:

"Give me back all the animals and birds

"Give me back all the flowers and the trees

Geef het maar terug aan mij, die dieren, de bomen;

You don't deserve their beauty and their shelter"

Jullie verdienen hun schoonheid en beschutting niet

En de sterren, geef maar terug, de maan,

Jullie verdienen geen kompas in de duisternis

Mijn laatste vrienden, geef ze me terug. Anders sterven zij ook.

"Give me back the wonderful sun

You don't deserve the light that's in your blind eyes"

Jullie verdienen het licht in jullie blinde ogen niet

En dan – zo zingt het lied - op de laatste dag van die week – is de aarde woest en leeg. In tranen blijft God achter, en zweeft Ruach weer over het water, zoals het ooit begon.

En zo, in mijn verbeelding, zie ik Haar, de levende God, bijna zitten aan de keukentafel voor het raam. Ze tuurt naar buiten, door de poorten van de tijd. Ze schouwt haar schepping die met de dag warmer wordt. En kouder, kil – want ik zie haar kijken naar ons: de Eeuwige, wanhopig, met haar handen in het zwarte kroes op haar hoofd. Wat is gebeurd? Wat is gedaan? Hoe heeft het zover kunnen komen? Waar werd de schepping bitter, het water onleefbaar?

De Ene hoort het gekerm van de pijn die mensen elkaar aandoen. Ik zie Haar ogen als het ware dwalen langs grenzen van prikkeldraad bij Wit-Rusland en Polen waar vluchtelingen

speelbal zijn geworden van de politiek. Op zee nog steeds de gammele bootjes – en de Ene ziet voor de zoveelste maal mensen verdrinken, een papa. Een mama. Een kind – op zoek naar leven. Langs regeringen en parlementen dwalen Haar ogen. Mensen die in ons eigen land hun handen wassen in onschuld, verantwoordelijkheid afschuiven op andermans bord en kwetsbare genadeloos laten vallen. Om vervolgens te ontdekken dat vangnetten van Jeugdzorg of GGZ geweldige gatenkazen zijn.

Ze ziet hoe een virus en meer nog het vaccin, een samenleving splijt, families en vrienden uitspeelt tegen elkaar. Keuze tegen ontgoocheling. Maar ook dat eeuwenoude dilemma: vrijheid eindigt waar het de vrijheid van een ander beschadigt.

Hoe houd je elkaar vast als wantrouwen je uit elkaar trekt?

En dan lezen we vandaag zo'n lezing. Jezus – staande in Zijn eigen einde – spreekt over het einde van Jeruzalem, het einde van de tempel en in dat perspectief over het einde van de wereld, de tijd en de kosmos. De beelden uit de Joodse geschriften neemt Hij over. Jezus beschrijft de ondergang van de wereld, en besluit met het meest ultieme: er is geen licht meer.

De zon schijnt niet meer, geen maan, geen sterren. Het is niet zomaar wat licht.

Eeuwenlang waren ze de oriëntatiepunten voor astrologen. Ze wezen de wegen over tijd en toekomst, het leven; ze staan geschreven in sterren, maan en zon. Er is geen licht meer – waarvan we dachten dat dat het licht was. Zelfs de hemelse heerscharen raken ervan in verwarring.

Als alles ten onder is gegaan, huis en haard, have en goed, en je denkt op dát laatste nog een beetje grip te hebben moet je ook dat erkennen: ook de tijd, toekomst en leven is niet aan ons. Waarvan we dachten het te weten: we staan in het donker.

Hoe kan je nog zien ?

Het beeld van de Mensenzoon die zal komen op de wolken met grote macht en majesteit stelt mij nog niet echt gerust. Dies Irae, dies illa klinkt in mijn oren. De angst, de verschrikking, naast de hoop die ook al in het eerste testament, in de eerste lezing uit de profeet Daniël doorklonk: 'uitverkorenen die gered zullen worden, nota bene door de engelen zelf'. En stiekem denk je: goh, zit ik daarbij?

En toch zingen we:

Nada te turbe, nada te espante: quien a Dios tiene nada le falta.

Laat niets je verontrusten, laat niets je beangstigen, wie God heeft, ontbreekt het aan niets.

Want zo bedreigend de beelden lijken te zijn: alles wordt in de beelden van de Apocalyps op de spits gedreven en vanuit het perspectief van slachtoffers gezien. Het gaat niet om verdelging van degenen die kwaad doen – het gaat om troost voor de slachtoffers van het kwaad.

Kijk dan naar de vijgenboom, zegt Hij. Kijk dan toch of hij al aan het uitbotten is.

En soms denk ik wel eens: waar begin je met kijken als je niet meer kan zien?

De aanwezigheid van God, waar vind je Hem nog als de wereld om je heen een puinhoop is. Als alles duister is. Als alles jou uit handen lijkt te zijn geslagen. Je baan, je gezondheid, een geliefde die je hebt verloren aan de dood of aan het leven. Als niets meer zeker is. Als

de dag van morgen je de adem bij voorbaat al beneemt met het schrikbeeld van het verleden nog in je hoofd.

Dan schiet je niet zo op met iemand die jou zegt: kijk nou toch eens naar die vijgenboom.

Maar ik schiet wel op met iemand die zegt: kom, ik ga met jou mee in de zoektocht naar die knoppen van leven in jou. Ik schiet op met iemand die zegt: als jij verstomd ben, dan bid ik wel de Eeuwige om ontferming over jou. Het is de tocht zelf die het tegenperspectief geeft. Niet als buitenstaander, maar als binnengaander in het leven van een ander, dáárin kan je pas oprecht spreken van de hoop.

Elke zondag getuigen we van de Christus, die nedergedaald is ter helle - en verzezen is uit de doden. En ik denk dat het precies dat is: meegaan in de hel van de ander. Niet die hel tot de jouwe maken, maar ín die hel gelovig perspectief geven van opstanding en hoop. Van gezien worden door de Eeuwige, die tranen huilt om jou – en met jou is.

En in mijn verbeelding, zie ik de levende God dan wat opveren aan haar keukentafel, daar, in ergens, ooit. Precies in die zoektocht van mensen naar het nieuwe leven in die oude tronk. Onder de boom - die bladeren heeft als de vingers van Gods hand. Die Ene die misschien wel tegen jou zegt: voel je het leven? Voel de zachte harige blaadjes, het tere groen, dat onstuitbaar door wil breken in jou?

Heb je een plek in je hart waar Ik, jouw God mag wonen?

En dan fluistert de Eeuwige: ik gééf jullie mijn schepping, ik gééf jullie mijn Ruach, want mijn woord verdwijnt nooit.

Amen